

# Zbyněk Fiala: Chtěli by Bidena vypeachit

- CZ24 News | 15. září 2023

**USA: Impeachment amerického prezidenta Joe Bidena, ke kterému má směřovat zahájené vyšetřování tří výborů Sněmovny reprezentantů, se asi nepodaří, protože v Senátu by Republikáni nezískali dost hlasů. Ale vyšetřování samotné je dost nebezpečné na to, aby překazilo Bidenovo znovuzvolení.**

Hned tři výbory jednoho ze dvou nejvyšších zákonodárných sborů USA, Sněmovny reprezentantů Kongresu Spojených států, mají zahájit vyšetřování prezidenta Joe Bidena, zda se nedopustil korupce a působení ve prospěch zahraniční mocnosti, což by byl důvod k odvolání z funkce (*impeachment*). K tomu však nestačí jen republikánská většina ve sněmovně, a není jisté, že by pro návrh hlasovali všichni. Odsouzení prezidenta vyžaduje také dvoutřetinovou většinu v Senátu, a tu Republikáni nemají.

Jinou věcí je, že třeba republikánský prezident Richard Nixon roku 1974 raději sám odstoupil, když se dostal do bezprostřední hrozby impeachmentu. Došlo k tomu po odhalení skandálu s „instalatéry“, kteří nasázeli odposlouchávací štěnice do volební centrály Demokratické strany ve washingtonském kancelářském komplexu Watergate. Jak se ukázalo, byli to „všichni prezidentovi muži“.

To prezident Bill Clinton měl pevnější nervy a odolával impeachmentu kvůli nevhodnému sexuálnímu chování se stážistkou Monikou Lewinskou. Využil svých právnických kvalit a dokazoval, že když si s Monikou hráli na dámu s doutníkem, o žádný sex nešlo, neboť nebyl aktivován proces reprodukce. Ekonomika navíc rostla a federální rozpočet byl v přebytku, tak co byste chtěli.

Na druhou stranu, bývalý prezident Donald Trump přežil dva pokusy o impeachment a pořád kandiduje. Podruhé to bylo pouhý týden před koncem jeho funkčního období v lednu 2021 za podněcování lidového povstání proti výsledku prezidentských voleb z listopadu 2020. Teď je za to popotahován v trestním řízení.

Avšak samotné zpochybňování výsledku voleb není jeho vynález. Předtím to použil roku 2000 jeho předchůdce George W. Bush, aby zvrátil hrozící porážku od Al Gora, který měl celkově o půl milionu hlasů víc. Jenže počítají se až volitelé, a tak se rozhodující boj odehrál ve státě Florida, kde se střídaly zprávy o tom, kdo vlastně vyhrál.

Finále mělo podobu dramatického přepočtu proštípnutých dírek a papírových koláčků, které z mechanicky označovaných volebních lístků padaly na zem. Budova, ve které byli sčítací komisaři, byla obklopena rozzlobeným republikánským davem, aby bylo jasno, jak mají postupovat. Jeden z členů vrcholného republikánského štábu uvnitř měl vtipný nápad a vyběhl před dav s lopatkou, na které ty koláčky smetl. „To jsou hlasy, o které nás chtěli okrást,“ měl prohlásit podle paměti Bushova mluvčího McClellana, jako by se z těch koláčků dalo něco vyčíst. Al Gore to nakonec vzdal.

Z hlediska současnosti je nejzajímavější symetrie situací, ve kterých byl Trump vláčen v prvním impeachmentu a které se teď sypou na prezidenta Bidena. Trump čelil obžalobě, že se pokoušel vydírat Ukrajinu, když finanční pomoc americké vlády spojoval s žádostí o „laskavost“ od nového prezidenta Zelenského, aby se podíval na vydírání Ukrajiny od Joe Bidena, když tam sloužil jako viceprezident. Jenže Biden se něčím podobným po skončení své viceprezidentské funkce sám chlubil v Council on Foreign Relations, a nechal se přitom natočit a pouštět po internetu. Popisoval, jak požadoval okamžité odvolání generálního prokurátora, jinak večer odletí a slíbenou miliardu dolarů nedá.

Teď už se ví, že Biden neměl pravdu, když onoho generálního prokurátora Viktora Šokina označoval za zkorumpovaného a liknavého v boji proti korupci. Krátce předtím byl Šokin hodnocen americkou vládou podle nově nalezených dokumentů úplně jinak:

“Ambiciózní reformní a protikorupční program vaší vlády na nás udělal dojem,” sdělila Šokinovi v létě 2015 Victoria Nulandová, která byla na ministerstvu zahraničí odpovědná za Ukrajinu. “Ukrajina dosáhla dostatečného pokroku ve svém reformním programu, aby to ospravedlnilo třetí záruku” peněžní pomoci, poznamenal v říjnu téhož roku jiný federální funkcionář. Píše to New York Post, pravda ryze trumpovská tiskovina.

<https://nypost.com/2023/08/23/team-obama-loved-victor-shokin-why-did-biden-get-him-fired/>

Dnes už také víme, že Šokin vyšetřoval korupci v plynářské společnosti Burisma, ve které seděl viceprezidentův syn Hunter ve správní radě. Ta se na Huntera obrátila s požadavkem, aby to riziko nějak odvrátil. Od toho ho tam přece měli. Syn pak zavolal do Washingtonu. Nakonec se odehrála ona slavná scéna, o které Biden vypráví na internetu. Bylo to za návštěvy Kyjeva, kam se vypravil pár dní po Hunterově „telefonátu do D.C.“, tedy do federálního distriktu Columbia s hlavním městem Washingtonem.

Předseda jednoho z výborů, který se nyní věnuje vyšetřování pro potřeby případného impeachmentu prezidenta Bidena, republikán James Comer z dohlédacího výboru sněmovny, už požádal písemně ministra zahraničních věcí Antonyho Blinkena o příslušné dokumenty: “Výbor žádá informace o tom, jak ministerstvo zahraničí vnímalo ukrajinskou generální prokuraturu, kterou v té době vedl Viktor Šokin.”

<https://thehill.com/homenews/house/4199514-comer-digs-in-on-questions-about-bidens-treatment-of-ukrainian-prosecutor/>

Další výbory, které mají vyšetřovat podezřelé aktivity prezidenta Bidena, jsou soudní a rozpočtové. Soudní se zajímá zejména o chování FBI, která odmítala reagovat na podněty, které dostávala. Rozpočtový chce vidět bankovní účty, aby se potvrdilo, zda a kam šly peníze ze zahraničí, například ze společnosti Burisma, o kterých se mluví ve svědectvích i elektronické poště. Vyšetřování pro impeachment je obdařeno pravomocí žádat dokumenty, povolávat svědky a vyslýchat je pod přísahou. Případné tresty za odmítnutí, zamlčení nebo nepravdu jsou děsivé, v desítkách let.

S podrobnostmi počkejme, až se to trochu pohne. Republikáni chtějí Demokratům vrátit jejich soustavné týrání prezidenta Trumpa smyšlenou „ruskou stopou“. Chtějí dokázat, že pod zahraničním vlivem jednal někdo jiný. List Washington Post, který straní vládě, už na názorové stránce Bidena vyzval, aby znovu nekandidoval. Kvůli věku, samozřejmě. A kdyby to ohlásil teď, stihnou se ještě připravit další kandidáti do primárek, kteří jinak mlčí, protože proti vlastnímu prezidentovi se nekandiduje.

Co vlastně znamená to slovo impeachment? Do češtiny se překládá jako „ústavní žaloba“, ale to je smysl výrazu, nikoliv jeho obsah. Myslel jsem, že kmenem slova je „*peach*“, což je slangové „prásknout komplice“, „propíchnout“ něco, „provalit“, ale taky „funět“. To by byla pěkná divočina. Až tlustější akademické slovníky mě upozornily na původ slova ve francouzském *empêcher* („*ampešé*“) ve smyslu zabránit. Zabránit činnosti prezidenta, který se utrhl ze řetězu.

Když Američani ten francouzský výraz tak pěkně zmršili, co bych já nemohl svým vypeachením zmršit zas ten jejich?

AUTOR: Zbyněk Fiala

[ZDROJ](#)